

Пролетна IX-та Академия- 2012: Престъпления против културното наследство

В периода 28 – 30 март 2012 г. се проведе Пролетната Академия за 2012 г. на Асоциацията на прокурорите в България на тема: Престъпления против културното наследство. Домакин бе гр. Хисаря, избран като подходяща среда на обучението поради древната си и богата история, позната у нас и по света главно с тракийските и римски артефакти.

Първият работен ден на Академията започна с лекция на **Щ. Ножаров**, прокурорски помощник във ВКП, на тема „Противодействие на престъпленията против културно-историческите ценности и околната среда“. Той описа работата на ресорния сектор във ВКП и анализира основните приложими наказателни и административни институти. Лекторът подчерта факта, че над 45 процента от обработваемата земя в страната се намира над регистрирани археологически паметници на културата.

Академията продължи с изложение на **Иванка Которова**, прокурор при ВКП, Отдел МПС, която очерта международната правна рамка на борбата с престъпленията против културното наследство. Тя наблегна на отделните групи норми, съставляващи посочената правна рамка – право на ЕС, актове на ООН и неговият специализиран орган ЮНЕСКО, и актовете на Съвета на Европа. Которова посочи наличните дефиниции за основни понятия, свързани с разглежданите обществени отношения, и съществуващите процедури за връщане на културни ценности в държавите по техния произход. В края на изложението, Которова разказа за работата си по изготвяне на становище върху проект за нова конвенция на ООН за предотвратяване на престъпления, касаещи движими археологически ценности.

Работният ден завърши с лекция на **Красимир Манов**, гл. асистент в СУ, ЮФ, Катедра Наказателноправни науки, който представи проблемите, свързани с колизиите между правните норми и съотношението между специалните състави на престъпленията против културното наследство и съответно квалифицирани или не състави на други (общии) престъпления. Лекторът посочи, че специалните състави на престъпленията против културното наследство са многообектни и с мащабно въздействие, мислими са различни подходи при изграждането на престъпните състави – кодификация, създаване на квалифицирани състави, или съчетание между двата подхода (каквото подход е приложен в НК сега), а към този момент се установяват ред колизии или привидно припокриване между квалифицирани състави на общи престъпления и специални престъпни състави – чл. 278, ал. 1 от НК – чл. 208, ал. 4 от НК, чл. 321 от НК – чл. 277а, ал. 6 от НК, чл. 215 от НК – чл. 278, ал. 6 от НК и пр.

Вторият работен ден на обучението започна с организирано посещение на Четиньовата могила, нахояща се в района на село Старосел. Участниците в Академията разгледаха тракийската гробница – хероон в моилата и изслушаха разказа на екскурзовода за откриването на археологическия обект и установеното за неговото построяване и история. В близост до моилата лекция на открито изнесе **д-р Тодор Чобанов**, историк и зам. кмет на град София, който представи интересни факти от историята на района на село Старосел, свързани с владетелите от Одриското царство и нашествието на войските на Филип Македонски, разорили и ограбили района на тракийските поселения.

Обучението продължи с нова лекция на д-р Чобанов, който накратко описа обстоятелствата по заселване на Европа и Мала Азия и характеристиките на населението на Балканите и в частност на България през вековете. Той представи и процедурите по идентификация и регистрация на културните ценности, съответно компетентните в тази област органи.

Последва кратко изложение на Ножаров с предмет спецификата на престъпленията, свързани с недвижимото културно наследство.

Вторият обучителен ден завърши с посещение от **проф. Божидар Димитров**, Директор на НИМ, който представи кратко изложение по общи въпроси на историята на българските земи и на престъпленията против културното наследство, след което дълго отговаря на въпроси на участниците в Академията.

Последният ден на Академията започна с изложения на **представители на МВР – А. Папалезов, ГД БОП, и В. Велков, ГД КП**. Папалезов, работещ в сферата на противодействие на трафика на културни ценности, разказа за работата на ГД БОП в тази област и представи основните специфики на този вид трафик, направленията на трафика, организацията и използваните методи за действие от страна на трафикантите. Лекторът представи пред обучаемите и снимков и видео материал, свързан с представената тема. Г-н Велков представи някои аспекти на противодействието на престъпленията против културното наследство, извършвани в рамките на границите на Р. България.

Обучителната част от Академията бе закрыта от лекция на **Галия Гугушева**, прокурор в Апелативната специализирана прокуратура, която набеляза спецификите на действие на органите на досъдебното производство при престъпления против културното наследство извършени от или по поръчение на организирани престъпни групи. Гугушева разказа и любопитни моменти от своята работа още като прокурор в районна прокуратура, свързани с положените усилия за опазване от престъпни посегателства на българското археологическо наследство.

30 Март 2012